

Vajdasági Fejlesztési Alapítvány
Szabadka

Vállalkozói Tájékoztató

Szám: December/1-2013

Fontos információk vállalkozók, iparosok, kft-k és mezőgazdasági termelők részére!

A Vállalkozói Tájékoztató új számának tartalma:

A GAZDASÁGI NYILVÁNTARTÁSI ÜGYNÖKSÉG A TÖRVÉNY EREJÉNÉL FOGVA TÖRLI A VÁLLALKOZÓT NYILVÁNTARTÁSÁBÓL, AMENNYIBEN ANNAK ÜGYVITELI SZÁMLÁJÁT KÉT ÉVNÉL HOSSZABB IDEIG ZÁROLTÁK

A gazdasági nyilvántartási ügynökség (szerb rövidítése: APR) olyan információt tett közzé honlapján, amelynek értelmében 2013. november 18-tól törli a gazdasági szubjektumok nyilvántartásából azt a vállalkozót, akinek ügyviteli számlája két évnél hosszabb ideje zárva van, mégpedig a Szerbiai Nemzeti Bank követelése alapján. ➔ 2. oldal

A POLGÁROK JÖVEDELMI ADÓJÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIRÓL ÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

(Az SZK Hivatalos Közlönyének 108-as száma, amely 2013. december 6-án kelt)

A törvény módosításai és változtatásai keretében ebben a szövegben a következő témákat öleltük fel:

- Vállalkozók
- Vállalkozók – a vállalkozó személyes keresete
- A törvény újabb változtatásaival és bővítéseivel/kiegészítéseivel (az új 33a szakasz) pontosították a vállalkozók kötelezettségeit, amennyiben a személyi kereset kifizetése mellett döntenek. Ezt a rendelkezést 2013. december 7-től alkalmazzák.
- Vállalkozók – akik nem döntenek a saját kereset kifizetése mellett
- Vállalkozók – önadózás
- A külföldi munkára küldött természetes személyek keresete
- Mezőgazdasági termelők

➔ 2. oldal

A JOGI SZEMÉLYEK NYERESÉGADÓJÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIRÓL ÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 108-as szám, kelt 2013. december 6-án)

A törvénynek ezekkel a módosításaival törölték az adókedvezményeket (serkentést, ösztönzést, azaz adóhitelt) az alapeszközökbe való befektetések alapján, törölve a törvény 48-ik szakaszát. Ezeket a bővítéseket és módosításokat 2014. január elsejétől alkalmazzák. ➔ 3. oldal

A HOZZÁADOTT ÉRTÉKADÓRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIRÓL ÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 108-as szám, kelt 2013. december 6-án)

A hozzáadott értékadóról (PDV) szóló törvény módosításait 2014. január 1-től alkalmazzák. ➔ 3. oldal

A KÖTELEZŐ TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉKOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIRÓL ÉS VÁLTOZTATÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 2013. december 6-án kelt, 108-as szám, amely 2013. december 7-én lépett hatályba)

A leglényegesebb változások azoknak az alapítóknak a járulékfizetésére vonatkoznak, akik nem létesítettek munkaviszonyt saját gazdasági társaságukban. ➔ 4. oldal

A VAGYON ÉS A KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZE-ÍRÁSA A 2013-AS ÉV VÉGÉN

A jogi személyek, illetve vállalkozók kötelesek összeírni (leltárba venni) vagyonukat és kötelezettségeiket és összehangolni azok állását/állapotát a könyvekben szereplő állapottal, amit az üzleti (gazdasági, ügyviteli) év végén elvégzett összeírás mutat. ➔ 4. oldal

A LÉTESÍTMÉNYEK LEGALIZÁLÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 95/2013-as szám, kelt 2013. október 31-én)

2013. november 1-én hatályba lépett a létesítmények (objektumok) legalizálásáról szóló törvény, amelynek értelmében engedélyezett a legalizálási igények benyújtása az annak hatályba lépésétől számított 90 napon belül, azaz 2014. január 31-ig. ➔ 4. oldal

A 2013-AS ESZTENDEI ÉVI SZABADSÁGOK ELSŐ FELÉNEK AZ ÉV VÉGÉIG TÖRTÉNŐ KIHASZNÁLÁSA TÖRVÉNYES KÖTELEZETTSÉG

A munkaadó dönthet úgy, hogy a munkavállaló legalább két munkahét évi szabadságot megszakítás nélkül kihasználhat évi szabadságának első részeként, a fennmaradt részt pedig a naptári év végéig használhatja ki. ➔ 4. oldal

A SZERB KÖZTÁRSASÁG ÁLLAMI ÜNNEPEI 2013 DECEMBERÉBEN ÉS 2014 JANUÁRJÁBAN

Decemberben a katolikusok és más keresztény vallási közösségek tagjai jogosultak arra, hogy ne dolgozzanak vallási ünnepükön, Karácsony első napján (december 25-én), januárban pedig ünnepnapnak számít az Újév (január 1-e és 2-a), és a vallási ünnep, azaz Karácsony első napja (január 7-e). ➔ 5. oldal

A VÉGKIELÉGÍTÉS KIFIZETÉSÉNEK KÖTELEZETTSÉGE A MŰSZAKI FELESLEGGÉ NYILVÁNÍTOTT DOLGOZÓNAK

A munkavállalónak joga van végkielégítésre a munkaszerződés felmondása előtt, amennyiben a műszaki (technológiai), gazdasági vagy szervezési változások miatt bizonyos munkák végzése szükségtelemmé vált, vagy pedig csökkent a munka volumene, aminek következtében munkaviszonya megszűnt, illetve amikor technológiai (műszaki) felesleggé nyilvánították.

PÉLDA: A munkaszerződés felmondásáról szóló végzés gazdasági és szervezési változások miatt. ➔ 5. oldal

**Friss törvény-
módosítások és elő-
írások, melyek megkönnyítik
az Ön üzleti tevékenységét!**

A GAZDASÁGI NYILVÁNTARTÁSI ÜGYNÖKSÉG (AGENCIJA ZA PRIVREDNE REGISTRE - APR) A TÖRVÉNY EREJÉNÉL FOGVA TÖRLI A VÁLLALKOZÓT NYILVÁNTARTÁSÁBÓL, AMENNYIBEN ANNAK ÜGYVITELI SZÁMLÁJÁT (POSLOVNI RAČUN) KÉT ÉVNÉL HOSSZABB IDEIG ZÁROLTÁK

A gazdasági nyilvántartási ügynökség (APR) közzétett honlapján egy információt, amelynek értelmében 2013. november 18-tól kezdve törli nyilvántartásából (a gazdasági szubjektumok jegyzéke – szerbül: Registar privrednih subjekata) azt a vállalkozót, akinek ügyviteli számlája a Szerbiai Nemzeti Bank követelése alapján két évnél hosszabb ideje zárva van.

A gazdasági társaságokról szóló törvény 91-ik szakasza, 6-ik bekezdése 3-ik pontja (az SZK Hivatalos Közlönye, 36/2012, 99/2012 szám) a következőket írja elő: A vállalkozó a törvény erejénél fogva beszünteti munkáját, ha ügyviteli számláját két évnél hosszabb ideig zárlat alá helyezték (zárolták) a Szerbiai Nemzeti Bank, vagy az Adóügyi Igazgatóság által benyújtott, a vállalkozónak a nyilvántartásából való törlésére vonatkozó követelése alapján.

Az ügynökség (APR) internetes honlapján közli a nyilvántartásból a törvény erejénél fogva törölt vállalkozók adatait. ■

A POLGÁROK JÖVEDELMI ADÓJÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIRÓL ÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY

(Az SZK Hivatalos Közlönye, 108-as szám, kelt 2013. december 6-án)

A VÁLLALKOZÓK

A vállalkozók – a vállalkozó személyes keresete

A vállalkozó, aki adóját tényleges (valós), önálló tevékenységből származó jövedelme alapján fizeti, dönthet úgy is, hogy kifizeti személyes keresetét. A vállalkozó személyes keresetének kifizetése nem köteleesség, hanem lehetőség. Erről részletesen írtunk a Vállalkozói Tájékoztató 2013 júniusi 1. számában.

A törvény újabb módosításai és változásai alapján (az új, 33a szakasz szerint) pontosították annak a vállalkozónak a kötelezettségeit, aki a személyes kereset kifizetése mellett dönt. Ezeket a rendelkezéseket 2013. december 7-től alkalmazzák.

A vállalkozó, aki úgy dönt, hogy felveszi személyes keresetét, köteles írásos formában tájékoztatni az illetékes adóhatóságot, hogy döntése értelmében személyes keresetet fizet ki önmagának. Ezt a tájékoztatást legkésőbb a folyó év december 15-ig kell eljuttatni az elkövetkező év január 1-vel kezdődő időszakra vonatkozóan.

Kivételesen, tekintettel a törvény hatályba lépését követően eltelt idő rövidségére, az a vállalkozó, aki olyan döntést hoz, hogy 2014-ben kifizesse személyes keresetét, köteles írásos formában tájékoztatni az illetékes adóhatóságot arról a döntéséről, hogy személyes keresetét (fizetését) kifizeti, mégpedig 2014. január 31-vel bezárólag.

A törvény 94-ik szakaszának módosítása előírja, hogy a vállalkozó, aki év közben kezd önálló tevékenységet folytatni, köteles adóbevallást benyújtani, amelyben becslést ad jövedelmeiről és kiadásairól, illetve felbecsli az első gazdasági év végéig terjedő időszakra vonatkozó forgalmát, továbbá a havi adóelőleg összegét, valamint tájékoztat arról a döntéséről, hogy fizetést, azaz személyi keresetet fizet ki önmagának, mégpedig legkésőbb 15 napon belül attól a naptól számítva, amikor bejegyzésre került az illetékes szerv nyilvántartásában.

Az a vállalkozó, aki a személyes kereset kifizetése mellett dönt, ezt a határozatát az adófizetési periódus alatt nem változtathatja meg. Amennyiben a vállalkozó úgy határoz, hogy megszünteti a személyes kereset kifizetését, köteles erről írásos formában a folyó év december 15-ig tájékoztatni az illetékes adóhatóságot.

A vállalkozók – akik nem a személyes kereset kifizetése mellett döntenek

A törvény 37a szakaszának módosítása nyomán a vállalkozók kiadásainál az adómérlegben elismerik az önálló tevékenységre elszámolt és befizetett kötelező, személyes társadalombiztosítási járulékot, ha a vállalkozó nem a személyes kereset kifizetése mellett döntött. Ezt a rendelkezést 2014. január 1-től alkalmazzák.

A vállalkozók – az önadózás

Emlékeztetjük a vállalkozókat, hogy az üzleti könyveket vezető vállalkozó nyereségadójának megállapítása (teintet nélkül arra, hogy kettős, vagy egyszerű könyvelést vezetnek-e, illetve attól függetlenül, hogy személyi kereset kifizetése mellett döntöttek-e), önadózással történik, nem pedig az adóhatóság végzése alapján. Az adó önadózással történő megállapítása, illetve meghatározása 2014. január 1-től kerül alkalmazásra.

A külföldi munkára küldött természetes személyek keresete

A törvény újabb módosítása nyomán (15b szakasz) szabályozásra került az adóalap azoknak a polgároknak, mint természetes személyeknek a jövedelme kapcsán, akik szerbiai rezidensek, és jogi személyek számára külföldi munkavégzésre lettek küldve, - tehát a köztársaság rezidensei -, mégpedig a következők szerint: a kereset adóalapot az elvégzett munkáért kifizetett kereset pénzüsszege képezi, azaz nem irányozták elő az adóalap havi 11.000 dináros összegre való csökkentését. Ezt a rendelkezést 2013. december 7-től kezdve alkalmazzák.

A MEZŐGAZDASÁGI TERMELŐK

A polgárok jövedelmi adójáról szóló törvény 31-ik szakasza (az SZK Hivatalos Közlönye, 47/2013-as szám, kelt 2013. május 29-én) szabályozza az önálló tevékenységből származó jövedelem megadóztatásának tárgyát is, a következőképpen:

Folytatás a 3. oldalon

“Önálló tevékenységből származó jövedelemnek tekintendő a gazdasági tevékenység révén megvalósított jövedelem, beleértve a mezőgazdasági és erdészeti tevékenységet is hivatásos és más értelmiségi szolgáltatások nyújtásával, továbbá az egyéb tevékenységekből származó jövedelem, amennyiben erre a jövedelemre ezen törvény értelmében más alapon nem fizetnek adót.

Önálló tevékenységből származó jövedelemnek számít a földterület nem mezőgazdasági célokra való tartós, vagy idényjellegű kihasználásából származó jövedelem (homok-, kavics-, kő bányászása, mész, tégl, cserép, faszén és hasonló termékek előállítás), baromfi tenyésztése inkubátorban és más hasonló tevékenységek, függetlenül attól, hogy önálló tevékenységként nyilvántartják-e azt az illetékes szervek”.

Ugyanennek a törvénynek a 32-ik szakasza szabályozza az adókötelezettet az önálló tevékenységből származó jövedelem adózása kapcsán a következőképpen:

„Az önálló tevékenységből származó jövedelem adókötelezettje az a természetes személy, aki jövedelmet valósít meg az ezen törvény 31-ik szakaszában jelzett tevékenységek végzésével, továbbá minden olyan természetes személy, aki a hozzáadott értékadó meghatározó törvénnyel összhangban a hozzáadott értékadó kötelezettjének számít (a továbbiakban: vállalkozó).

A vonatkozó törvény 1. szakasza értelmében a mezőgazdaságból és erdészetből származó jövedelem adókötelezettjének az a természetes személy számít, aki a földművelő gazdaságok nyilvántartásába bejegyzett mezőgazdasági családi gazdaság letéteményese /birtokosa, hordozója/ azokkal az előírásokkal összhangban, amelyek ezt a területet szabályozzák, és aki üzleti könyveket vezet a jelen törvény 43-ik szakaszának 2-ik bekezdésével összhangban.”

A Szerb Köztársaság Pénzügyminisztériuma 2013. december 9-ei honlapján a következő MAGYARÁZATOT tette közzé: Magyarázat, amely a mezőgazdaságból és erdészetből jövedelmet megvalósító, üzleti könyveket vezető természetes személyekre vonatkozik 2014. január 1-től kezdve a polgárok jövedelmi adóját szabályozó törvény szerint.

“Az a természetes személy, aki a mezőgazdaságban és az erdészetben végzett tevékenységből, illetve mezőgazdasági és erdei/erdészeti termékekből (a továbbiakban: mezőgazdaságból eredő) jövedelmet valósít meg, elnyeri a vállalkozói státust:

- 1) a törvény erejénél fogva – amennyiben a hozzáadott értékadó kötelezettje; összhangban azzal a törvénnyel, amely a hozzáadott értékadót szabályozza (ezt a megoldást a hozzáadott értékadó bevezetésével egyidőben, 2005. január 1-től vezették be);
- 2) saját elhatározása alapján – amennyiben a családi mezőgazdasági gazdaság letéteményeséről/hordozójáról van szó, akit/ami a mezőgazdasági gazdálkodók nyilvántartásába azzal a törvénnyel összhangban jegyeztek be, amely a mezőgazdasági gazdaságok nyilvántartását szabályozza, és aki úgy döntött, hogy vállalja a vállalkozói státust. A szóban forgó döntés/elhatározás végrehajtása adóvallomás benyújtásával történik az illetékes adóhatóságnál (PPDG-1es űrlap, szerbül: Obrazac PPDG-1).

Csak a felsorolt esetekben válik kötelezővé az üzleti könyvek vezetése, a polgárok jövedelmi adóját szabályozó törvénnyel összhangban. Az természetes személy, aki jövedelmet valósít meg a mezőgazdaságból, de nem rendelkezik vállalkozói státussal, üzleti könyveket vezetni sem köteles.” ■

A JOGI SZEMÉLYEK NYERESÉGI ADÓJÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁIRÓL ÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (az SZK Hivatalos Közlönye, 108-as szám, kelt 2013. december 6-án)

A törvénynek ezzel a módosításával megszüntették az adóössztönzési jogot (szerbül: poveski podsticaj, poveski kredit – adóhittel) az alapeszközökbe való befektetés alapján, miután törölték a törvény 48-ik szakaszát. Ezeket a módosításokat és változtatásokat 2014. január 1-től alkalmazzák.

Az említett változás/változtatás nem vonatkozik azokra az alapeszközökre és nem anyagi természetű vagyonba való befektetésekre, amelyeket a törvénnyel összhangban 2013. végéig eszközöltek, ami annyit jelent, hogy az adókötelezettek az adóhittelre az ilyen jellegű beruházások/befektetések alapján joga van a 2013-as esztendőre vonatkozó adó megállapításakor.

Azt jelenti ez, hogy az adókötelezett, aki 2013. december 31-ig megvalósította a jogi személyek nyereségi adójáról szóló törvény 48-ik szakasza alapján őt megillető adóössztönzési jogát (Az SZK Hivatalos Közlönye, 25/01, 80%02, 80/02 – másik törvény, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12 és 47/13) és adatait kimutatta a 2013-as évre vonatkozó adóbevallásban és adómérlegben, a határidő lejártáig a törvényben előírt módon élhet ezzel a jogával. ■

A HOZZÁADOTT ÉRTÉKADÓRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁIRÓL ÉS VÁLTOZÁSÁIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (Az SZK Hivatalos Közlönye, 108-as szám, kelt 2013. december 6-án)

Ezekkel a törvényes változásokkal/változtatásokkal a következőket szabályozzák:

Külön hozzáadott értékadó-kulcs (szerbül: stopa PDV) a javak és szolgáltatások forgalmazására vagy a javak behozatalára 10 %-ra nő; A személyi számítógépekre és azok alkatrészeire/összetevőire/komponenseire 20 %-os az adó;

A hozzáadott értékadóról szóló törvény 34-ik szakasza 1. bekezdésének változása nyomán, amely a mezőgazdasági termelőkre vonatkozik, pontosabban a hozzáadott értékadó-térítési jogot szabályozza, és a következőképpen hangzik:

„Azok a természetes személyek, akik/amelyek tulajdonosai, bérleti, vagy más formában hasznosítói (felhasználói) a mezőgazdasági és erdővel beültetett földterületnek és azok a természetes személyek, akik/amelyek letéteményesei/hordozói, vagy tagjai a mezőgazdasági gazdaságnak amelyet nyilvántartanak a földművesgazdaságok regiszterében összhangban azzal az előírással, amely szabályozza a mezőgazdasági, azaz földművesgazdaságok bejegyzését (a továbbiakban: mezőgazdasági termelők), jogot szereznek a hozzáadott értékadó alapján esedékes térítésre (a továbbiakban HÉA-térítés, szerbül: PDV nadoknada), a jelen törvényben meghatározott feltételek mellett és módon.”

A hozzáadott értékadóról szóló törvény módosításairól szóló törvényt 2014. január 1-től alkalmazzák. ■

A KÖTELEZŐ TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JÁRULÉKOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSAIRÓL ÉS VÁLTOZÁSAIRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (Az SZK Hivatalos Közlönye, 108-as szám, kelt 2013. december 6-án, hatályba lépett 2013. december 7-én)

A leglényegesebb változások a járulék fizetésére vonatkoznak a gazdasági társaságok azon alapítói vonatkozásában, akik nem létesítettek munkaviszonyt saját társaságukban, mégpedig a következőkben:

- A járulék kulcsát a gazdasági társaságok alapítói, illetve tagjai esetében legalább a havi legalacsonyabb alap képezi, illetve jelenti;
- A gazdasági társaságok alapítói és tagjai esetében a járulékokat gazdasági társaságuk számolja el és fizeti be, legkésőbb a hónap 15-ig az előző hónapra vonatkozóan. ■

A VAGYON ÉS A KÖTELEZETTSÉGEK ÖSSZEÍRÁSA A 2013-AS ESZTENDŐ VÉGÉN

A számvetőségről szóló törvény 16-ik szakaszának 2-ik bekezdésével összhangban (az SZK Hivatalos Közlönye, 62/13-as szám) a jogi személy, illetve vállalkozó a gazdasági/üzleti év végén összeírja vagyonát és (számba veszi) kötelezettségeit, és összehangolja azokat az üzleti könyveiben szereplő leltári adatokkal.

Azok az adókötelezettek, akik a 2013. december 31-ei állapothoz (összeírási adatokhoz) képest a javak adóköteles hiányát és ugyancsak adóköteles kiadásokat állapítanak meg, 10 és 20 %-os kulcs alapján számolják el a hozzáadott értékadó. A hozzáadott külön értékadó (szerbül: posebna stopa PDV) 8 %-ról 10 %-ra való növelését 2014. január 1-től alkalmazzák. A hiányként szereplő javak esetében a hozzáadott értékadó elszámolása attól a naptól esedékes, amelyen a jogi személy, vagy a vállalkozó illetékes szerve döntést hoz az összeírás elfogadásáról, tehát 2014. januárja folyamán. ■

A LÉTESÍTMÉNYEK LEGALIZÁLÁSÁRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNY (Az SZK Hivatalos Közlönye, 95/2013-as szám, kelt 2013. október 31-én)

2013. november 1-én hatályba lépett a létesítmények legalizálásáról szóló törvény. E törvény értelmében engedélyezik a legalizálási kérelem benyújtását, mégpedig a törvény hatályba lépését követő 90 napon belül, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a legalizálással kapcsolatos új igényeket 2014. január 30-ig lehet benyújtani (a törvény 40-ik szakasza).

A törvény hatályba lépésének napjáig benyújtott legalizálási kérelmek alapján folyó, még befejezetlen eljárások a legalizációról szóló jelen törvény rendelkezései értelmében folytatódnak (39-ik szakasz). Abban az esetben, ha 2010. március 11-ig benyújtott legalizálási igényről vagy bejelentésről van szó, azt a jelen törvény értelmében igénynek tekintik, így nem kell újabb igényt benyújtani, illetve megújítani a régijt (40-ik szakasz).

A legalizálási igényt/kérelmet azokra a létesítményekre, illetve létesítményrészekre (szerbül: objekat) kell benyújtani, amelyek nem rendelkeznek építési engedéllyel, nincs használatba vételi engedélyük, illetve azokra a létesítményekre, amelyeknél az építés folyamán eltértek az építési engedélytől, illetve a visszaigazolt, (megerősített, helybenhagyott) főtervtől. A törvény 7-ik szakasza szabályozza, hogy az építési és használatba vételi engedélynek olyan lakóépületek, lakó- és üzlethelyiségek, illetve üzlethelyiségek esetében, amelyek felülete meghaladja a 300 m², és amelyek több különálló részből állnak, tartalmaznia kell a létesítmény külön részeinek specifikációját (részletezését), továbbá a különálló részek tulajdonosainak fizetniük kell a létesítmény után a telekrendezési illetéket (a külön részek utáni illetéken keresztül).

A legalizálási igény benyújtásakor mellékelni kell: 1) A földmérési/geodéziai felvételt (szerbül: geodetski snimak), 2) a felépített létesítmény tervrajzát három példányban, 3) az építési telek tulajdonlásáról, használati jogáról, vagy bérletéről szóló bizonylatot, illetve a létesítmény tulajdonlásáról szóló bizonylatot, 4) bizonylatot a viszonyok rendezéséről az építési telek rendezéséért járó illeték befizetése tekintetében, 5) bizonylatot a közigazgatási illeték befizetéséről (12-ik szakasz). A törvény 22-ik szakaszának 2-ik bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bizonylatot a viszonyok rendezéséről az építési telek rendezéséért járó illeték vonatkozásában akkor kell benyújtani, amikor az engedély nélkül, azaz jogtalanul felépített létesítmény tulajdonosa tájékoztatást kap a legalizálás lehetőségéről. A törvény 25-ik szakasza előírja, hogy a jogtalanul épített létesítmény tulajdonosa köteles a legalizáció lehetőségéről szóló értesítés átvételétől számított 30 napon belül benyújtani az eljárást vezető szervnek a bizonylatot arról, hogy benyújtotta igényét/kérését az egymás közötti viszonyok rendezésével kapcsolatban az építési telek rendezéséért járó illeték tekintetében.

A törvény 3-ik szakasza rendelkezik arról, hogy mely létesítmények esetében nem adható ki az építési engedély, ezek pedig a földcsuszamlással fenyegetett, vagy mocsaras felületek, a felhasznált nem megfelelő építőanyag, a közcélokra fenntartott területek, a természeti javak első fokú védelme alatt álló területek, a rendkívüli módon védett javak övezete... ■

A 2013-AS ESZTENDEI ÉVI SZABADSÁGOK ELSŐ FELÉNEK AZ ÉV VÉGÉIG TÖRTÉNŐ KIHASZNÁLÁSA TÖRVÉNYES KÖTELEZETTSÉG

A Vállalkozói Tájékoztató 2012 októberi 1. számában írtunk a foglalkoztatottnak az évi szabadság első részével kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, míg a 2013. februári 1. számban feldolgoztuk az évi szabadság időtartama meghatározásának mércéit, példát is mellékelve az évi szabadságról szóló határozat/végzés formájában. Ebben a szövegben további indoklást nyújtunk arra vonatkozóan, hogyan és hány részletben használható ki az évi szabadság, mégpedig a munkáról szóló törvény rendelkezései alapján (Az SZK Hivatalos Közlönye, 24/5, 61/5, 54/9 és 32/13. szám).

Folytatás az 5. oldalon

A törvény 73-ik szakaszából következően a munkaadó köteles a naptári év folyamán a munkavállaló számára biztosítani évi szabadsága első részének kihasználását, mégpedig legalább három munkahét időtartamáig egy részben (folyamatosan), a második részt pedig legkésőbb a következő év június 30-ig köteles kiadni. Az évi szabadság kihasználásának időpontjáról a munkaadó dönt, miután előzőleg konzultált a munkavállalóval (a törvény 75-ik szakaszának 1. bekezdése).

Kivételesen, a foglalkoztatott (dolgozó, munkavállaló) kérésére és a munkával kapcsolatos szükségletek függvényében a munkaadó olyan döntést is hozhat, hogy a munkavállaló évi szabadságának első részét legkevesebb két munkahéten használja ki, megszakítás nélkül, a fennmaradt részt pedig a naptári év végéig, összhangban a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet konvenciójának (szerbül: Konvencija MOR) a fizetett évi szabadságokról szóló 132-ik szakaszával. A foglalkoztatott számára ugyanígy biztosítani kell évi szabadsága második részének folyamatos, egy részben történő kihasználását, csupán kivételesen, a dolgozó kérésére a több részletben való szabadságolást.

A fenti állásfoglalást a Munkaügyi, Foglalkoztatási és Szociálpolitikai Minisztérium 2013. január 15-ei, 011-00-413/2012-02 számú véleményezésével összhangban idéztük. Az ettől a szabálytól való bizonyos eltérések a következők:

- 1) az a foglalkoztatott, aki jogosult az évi szabadság kihasználására, de nem élt ezzel a jogával az adott naptári évben, mert hiányzott a munkahelyéről szülési szabadság, gyermekápolás, vagy különleges gyermekápolás miatt, jogosult arra, hogy ezt a szabadságát a következő év június 30-ig használja ki;
- 2) az a foglalkoztatott, aki a naptári évben megkezdte évi szabadságának kihasználását, majd a három hét letelte előtt megszakította azt betegség miatt, amely a naptári év végéig tart, jogosult arra, hogy ezt a szabadságát a következő év június 30-ig használja;
- 3) az a foglalkoztatott, aki először lépett munkába és a 2013-as esztendőben még nincs megszakítás nélküli hat hónapi munkaviszonya, a 2013-as évben jogot szerez arra, hogy megfelelő, arányos számú napot évi szabadságon töltsön, azaz jogosult a 2013-as esztendőben ledolgozott minden hónap tizenkettedére évi szabadság formájában;
- 4) ugyanígy, az a dolgozó, aki meghatározott időre szóló munkaviszonyt létesített, és nincs megszakítás nélkül ledolgozott hat hónapja a 2013-as esztendőben, arányos számú napig tartó évi szabadságra jogosult 2013 végéig. Az évi szabadság arányos számú napjait a következőképpen számolják ki: a teljes évi szabadság napjainak száma: $12 = __ \times$ azoknak a hónapoknak a száma, amelyekre munkaviszonyt létesített = $__ \cdot \blacksquare$

A SZERB KÖZTÁRSASÁG ÁLLAMI ÜNNEPEI 2013 DECEMBERÉBEN ÉS 2014 JANUÁRJÁBAN

A Szerb Köztársaság állami és egyéb ünnepeiről szóló törvénye alapján (az SZK Hivatalos Közlönye, 43/01, 101/07 és 92/11 szám) az alábbi ünnepnapokat ünnepeljük:

- decemberben a római katolikusok és más keresztény vallási közösségek tagjai jogosultak arra, hogy ne dolgozzanak vallási ünnepükön, Karácsony első napján (december 25-én);
- januárban megünnepelésre kerül az Újév (január 1. és 2.)
- januárban kerül megünnepelésre a Karácsony első napja vallási ünnepként (január 7.).

Az állami és vallási ünnepeken, amelyek ünnepnapok, nem dolgoznak az állami és más szervek, gazdasági társaságok, továbbá a tevékenységek vagy szolgáltatások végzésére szervezett egyéb szervezési formák. ■

A VÉGKIELÉGÍTÉS KIFIZETÉSÉNEK KÖTELEZETTSÉGE A MŰSZAKI (TECHNOLÓGIAI) FELESLEGGÉ NYILVÁNÍTOTT DOLGOZÓNAK

A foglalkoztatottnak joga van végkielégítésre, amennyiben technológiai, gazdasági, vagy szervezési változások következtében megszűnt bizonyos munkák végzésének a szükségessége, vagy csökkent a munka (üggyitel), illetve a termelés volumene, és ez miatt szűnt meg a munkaviszonya, illetve technológiai (műszaki) felesleggé nyilvánították.

A munkáról szóló törvényben (az SZK Hivatalos Közlönye, 24/05, 61/05, 54/09 és 32/13 szám) előírták a munkaadónak azt a kötelezettségét, hogy a munkaszerződés felmondása előtt, a törvény 179-ik szakasza 9-ik pontjában, a munkáról szóló szerződésben vagy az általános aktusban meghatározott összegű végkielégítést fizessen ki a munkavállalónak. A munkáról szóló törvény 158-ik szakasza szabályozza, hogy a végkielégítés nem lehet kevesebb a munkavállaló keresete 1/3-ának összegénél minden teljes ledolgozott évre vonatkozóan az első tíz munkaviszonyban eltöltött esztendő során és a munkavállaló keresete 1/4-nél a munkaviszonyban eltöltött több mint tíz teljes év után. A végkielégítést a munkavállaló keresete, munkaviszonyban töltött ideje és teljes (betöltött) munkaéve alapján határozzák meg:

- Kereseten az átlagos havi (brutto) kereset értendő, amelyet az utolsó három hónapban fizettek ki a dolgozónak (munkavállalónak), amelyek megelőzik a végkielégítés kifizetésének hónapját;
- A munkaviszonyban eltöltött idő a munkavállaló esetében az az idő, amelyet a munkavállaló munkaviszonyban töltött, tekintet nélkül arra, hogy melyik munkaadónál volt munkaviszonyban;
- Teljes munkaévnek számít az összesen 12 munkaviszonyban töltött hónap, és attól a naptól kezdve számítják, amikor a munkavállaló először létesített munkaviszonyt.

Folytatás a 6. oldalon

A végkielégítés összegét a törvény határozza meg, és azt a minimális összeget jelenti, amelyet ki kell fizetni. Általános aktussal (dokumentummal) vagy a munkaszerződéssel a végkielégítés magasabb összege is meg határozható. Amennyiben az adómentes összeg feletti végkielégítést fizetnek ki, el kell számolni a 20 %-os adókulcs szerint a polgárok jövedelmi adóját arra az adóalapra, amelyet előzőleg a normatív költségek (szerbül: normirani troškovi) 20 %-val csökkentettük.

Amennyiben az alkalmazott az előző három hónapban betegállományban volt, vagy más olyan okból hiányzott a munkából, amiért térítést kapott, a végkielégítés elszámolási alapját úgy állapítják meg, hogy az elszámolt alapkere set holtmunkával megnövelt összegét elosztják hárommal (a Munkaügyi, Foglalkoztatási és Szociálpolitikai Miniszte rium 011-0001028/2206-02 számú, 2006. szeptember 20-án kelt véleménye, illetve állásfoglalása).

Azok a foglalkoztatottak, akik nem teljes munkaidővel létesítettek munkaviszonyt, a végkielégítésre való jogot oly módon és olyan összegben valósítják meg, ahogyan azt a munkáról szóló törvény 158-ik és 159-ik szakasza előír ányozza, illetve az ebben a szövegben leírt módon (a Munkaügyi, Foglalkoztatási és Szociálpolitikai Miniszte rium 011-00-1010/2006-02 számú, 2006. szeptember 18-án kelt véleménye, illetve állásfoglalása).

Engedélyezett a munkaadó és a munkavállaló közötti írásbeli megállapodás alapján annak meghatározása, hogy a végkielégítés kifizetésére a munkaviszony megszűnését követően bizonyos időkeretben és meghatározott határidő- kön belül kerüljön sor. A megállapodásban szükséges meghatározni a végkielégítés kifizetési részleteinek határidejét, vagy a munkaviszony megszűnését követően a kifizetés végső határidejét. (A Munkaügyi, Foglalkoztatási és Szociál- politikai Miniszte rium 011-00-985/2006-02-es számú, 2006. szeptember 25-én kelt véleménye, illetve állásfoglalása).

Példa a munkaszerződés felmondásáról szóló határozat meghozatalára gazdasági és szervezési változások követ- keztében:

Iktatószám:

Kelt:

A munkáról szóló törvény 179-ik szakaszának 9-ik pontja és 158-ik szaka- sza alapján, a 192-ik szakasszal összhangban (az SZK Hivatalos Közlönye, 24/2005, 61/2005, 54/2009 és 32/2013 szám), a _____ társaság igazgatója _____ év _____ hónap _____ nap meghozza a következő

V É G Z É S T

_____ munkavállalónak, aki _____, _____ utca, hsz. lakos, és a _____ társaságban _____ munkahelyen dolgozik, felmondom _____ számú, _____-án kelt munkaszerződését a gazdasági és szervezési változások kö- vetkeztében, mivel nevezett személy azon foglalkoztatottak közé tartozik, akinek munkájára a továbbiakban nincs szükség.

A foglalkoztatottnak a munkaszerződést _____ nappal mondom fel, amely naptól kezdve megszűnik minden, a munkaviszonyból eredő joga és kötele- zettsége.

A foglalkoztatottnak a munkáról szóló törvény 158-ik pontjával összhang- ban _____ dinár összegű végkielégítésre van joga.

A foglalkoztatottnak jogában áll az ezen végzés kézhezvételétől számított 30 napon belül jelentkezni az illetékes foglalkoztatási szervnél (munka- közvetítő) a foglalkoztatásról szóló előírások alapján járó jogainak meg- valósítása érdekében.

I N D O K L Á S

A munkavállaló _____ -án/én megkötötte _____ számú munkaszerződését, amelyek alapján a társaságban _____ munkahelyen dolgozott.

_____ -án/én sor került a társaságban a szervezésről és munkabeosztásról (szerbül: sistematizaija) szóló szabályzat változtatására. E változtatá- sok alapján csökkent a munkavégzők száma a _____ munkahelyen a társa- ságban, így a nevezett munkavállalót olyan munkavállalóvá kellett nyilvá- nítani, akinek a munkája iránt a gazdasági és szervezési változások kö- vetkeztében megszűnt az igény/szükséglet.

Folytatás a 7. oldalon

A társaságban nincs szükség olyan új munkahelyek megnyitására, amelyen a munkavállaló dolgozhatna, továbbá nincsenek olyan munkafeladatok sem, amelyek felkínálhatók lennének a szakképzettségénél alacsonyabb szintű szakképesítést igénylő munka végzésére. A munkaadónál a munkafolyamat igényeiből kiindulva nincs lehetőség a munkavállaló átképzésére más munkafeladatok végzése érdekében, ahogy rövidített munkaidőre sem.

A munkavállaló megvalósítja a munkáról szóló törvény 158-ik szakaszában meghatározott összegben a végkielégítésre való jogát, ami a foglalkoztatott keresetének egy harmadát jelenti minden teljes munkaévre számítva a munkaviszonyban töltött első tíz évre, és a keresete egynegyedét a munkaviszonyban eltöltött tíz év feletti minden teljes esztendőre, ami _____ dinárt tesz ki.

A fentiek értelmében ezt a végzést a rendelkező rész szerint kellett meghozni.

A JOGORVOSLATTAL KAPCSOLATOS FELVILÁGOSÍTÁS: Jelen végzés ellen nevezett munkavállalónak jogában áll az illetékes bíróságon pert indítani a végzés kézhezvételétől számított 90 napon belül.

Igazgató

A végzést továbbítani:

1. a munkavállalónak,
2. a nemzeti foglalkoztatási szolgálatnak,
3. a foglalkoztatottak illetékes nyugdíj- és rokkantbiztosítási alapjának (szerbül: Fond PIO),
4. mellékelni a munkavállaló irataihoz/dossziéjához ■

Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány - Szabadka
Vojvođanska Fondacija za razvoj "Halo" - Subotica
Development Foundation of Vojvodina Halo - Subotica

Age Mamužića 11, Subotica - Szabadka
Tel.: +381 24 557 015, Fax: +381 24 555 775
office@vfhalo.eu

Támogató:

**Közigazgatási és
Igazságügyi
Minisztérium**

Vállalkozói Tájékoztató

Szám: December/1-2013

**Fontos információk a
vállalkozók, iparosok,
kft-k és mezőgazdasági
termelők részére**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka Matice srpske, Novi Sad
334.72
PREDUZETNIČKI informator = Vállalkozói tájékoztató /
felelős főszerkesztő Bunford Tivadar. - 2013, December/ 1-2013. - Subotica :
Háló Vajdasági Fejlesztési Alapítvány, 2013-. - 30 cm
Mesečno. - Tekst na srp. i mađ. jeziku
ISSN 2217-9623
COBISS.SR-ID 2

**Friss törvény-
módosítások és elő-
írások, melyek megkönnyítik
az Ön üzleti tevékenységét!**